

Vergaderjaar 2025–2026

36 800 IV

Vaststelling van de begrotingsstaten van Koninkrijksrelaties (IV) en het BES-fonds (H) voor het jaar 2026

Nr. 46

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 12 februari 2026

Hierbij doe ik verslag van mijn werkbezoek aan Bonaire, Sint Maarten en Curaçao van 18 tot en met 22 november 2025. Ik ga hierbij in op het Vierlandenoverleg Gezondheid, de bezoeken aan verschillende organisaties die ik bezocht en wat ik daar heb opgehaald en tot slot op mijn bezoek aan de Special Olympics Kingdom Games.

Vierlandenoverleg Gezondheid

De aanleiding voor mijn reis naar het Caribische deel van het Koninkrijk was het 6e Bestuurlijk Vierlandenoverleg Gezondheid op Sint Maarten op 20 november 2025. Het slotdocument dat is vastgesteld aan het einde van het Vierlandenoverleg vindt u als bijlage bij deze brief. Graag licht ik de twee belangrijkste uitkomsten toe:

Ten aanzien van publieke gezondheid is afgesproken dat

- de Caribbean HUB voor Publieke Gezondheid, inmiddels genaamd Dutch Caribbean Public Health Expertise Network (DuCaPHEN), verder wordt ontwikkeld en;
- gezamenlijk wordt verkend hoe de financiering van DuCaPHEN na 2027 kan worden geborgd.

De samenwerking tussen de vier landen onderling en met het RIVM is in DuCaPhen stevig verankerd. Dit netwerk draagt bij aan duurzame versterking van de lokale capaciteit, kennis en expertise op het gebied van infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid in het Caribisch deel van het Koninkrijk.

Op het terrein van de geestelijke gezondheidszorg is voortgebouwd op de afspraken uit 2023. In het Vierlandenoverleg is vastgesteld dat goede voortgang is geboekt bij de gezamenlijke ontwikkeling van wetgeving inzake gedwongen zorg. De landen hebben

- gezamenlijke hoofdzaken voor deze wetgeving vastgesteld;
- afgesproken de gezamenlijke hoofdzaken voor deze wetgeving ongewijzigd over te nemen in de nationale wetgevingstrajecten;
- afgesproken de samenwerking met een gezamenlijke wetgevingsjurist voort te zetten.

Daarnaast is het belang onderstreept van een op te stellen onderlinge regeling om grensoverschrijdende samenwerking en patiëntuitwisseling juridisch te borgen.

Met verschillende conclusies, acties en werkafspraken over de monitoring van de voortgang en de voorbereiding van het volgende Bestuurlijk Vierlandenoverleg, dat in 2026 op Aruba zal plaatsvinden, ligt een basis voor vervolg. En marge van het Bestuurlijk Vierlandenoverleg heb ik bilaterale gesprekken gevoerd met collega bewindslieden van Curaçao, Aruba en Sint Maarten waarbij vooral is stilgestaan bij de samenwerking tussen de inspecties gezondheidszorg van de landen in het Koninkrijk.

Kennismaking en algemene bevindingen

Het werkbezoek heb ik tevens gebruikt om kennis te maken met de eilanden. Zo heb ik met de Rijksvertegenwoordiger op Bonaire en de Gouverneurs van Sint Maarten en Curaçao gesproken over de ontwikkelingen op de verschillende eilanden in algemene zin en over de onderlinge samenwerking in het Caribisch deel van het Koninkrijk. Daarnaast heb ik verschillende lokale partners ontmoet waarmee ik samenwerk op het gebied van volksgezondheid, welzijn en sport.

Om een beeld te krijgen van de organisatie van de zorg en het aanbod in het Caribisch deel van het Koninkrijk bezocht ik het kantoor van de directie Zorg en Jeugd Caribisch Nederland (hierna: ZJCN) van het Ministerie van VWS op Bonaire; het ziekenhuis Fundashon Mariadal op Bonaire en het naastgelegen verpleeghuis Kas di Kuido; de huisartsenpraktijk Sentro Mediko Suit op Bonaire en het Curaçao Medical Centre op Curaçao. We hebben gesproken over de dienstverlening rondom medische uitzendingen, de geboden zorg, de bevolkingsonderzoeken en de zorgprogramma's chronische zorg. Ik heb daarbij aandacht gevraagd voor de gezondheid van vrouwen, die ook in Caribisch Nederland – zo tonen cijfers van het RIVM aan – eerder, vaker en langduriger gezondheidsklachten ervaren.

De belangrijkste knelpunten die ik heb gezien zijn:

- De uitdaging voor inwoners om een gezonde leefstijl na te streven;
- Verzekerden die het eiland moeten verlaten voor zorg;
- Het tekort aan voldoende gekwalificeerd personeel (werving en behoud).

Mijn ambtsvoorganger heeft u vorig jaar geïnformeerd over zijn plannen om op deze punten verbeteringen in gang te zetten.¹ In een volgende brief wordt u geïnformeerd over de voortgang en de uitkomsten hiervan.

Een andere belangrijke taak van het Ministerie van VWS in Caribisch Nederland is de uitvoering van jeugdzorg. Ik heb gesproken met jeugdprofessionals van ZJCN over de methodiek en werkwijze die wordt gehanteerd om er voor te zorgen dat de kinderen die zij begeleiden veilig opgroeien. Ook sprak ik met professionals uit het team dat uitvoering geeft aan de pilot Famia Fuerte, over de intensieve ambulante hulp die zij domein- en organisatieoverstijgend kunnen bieden, welke successen zij daarmee behalen en wat ervoor nodig is om de pilot te continueren. Een

¹ Kamerstukken II 2024/25, 36 00 XVI, nr. 181 (Kamerbrief «Health deal Caribisch Nederland»).

bezoek aan een gezin uit de pilot bevestigde de meerwaarde en belang van deze integrale hulp.

Naast jeugdzorg zet het Ministerie van VWS ook in op een actieve en verbindende vrijetijdsbesteding voor jongeren. Ik was hiervoor bij Jong Bonaire om daar met een aantal jongeren te spreken. Zij vertelden welke uitdagingen zij ervaren op het eiland en hoe zij de activiteiten en begeleiding van Jong Bonaire waarderen.

Special Olympics Kingdom Games

Tot slot was de andere reden voor mijn bezoek de Special Olympics Kingdom Games; een meerdaags sportevenement voor mensen met een verstandelijke beperking uit alle delen van het Koninkrijk. Dit keer werden deze georganiseerd op Curaçao van 21 tot 23 november. Ik heb met de atleten kennism gemaakt, tijdens de openingsceremonie gesproken en verschillende wedstrijden bezocht. Het was bijzonder te zien hoeveel emoties loskwamen; sport biedt deze groep niet alleen fysieke gezondheid, maar ook persoonlijke groei en het gevoel erbij te horen. Om hier een vervolg aan te geven zijn de atleten uit het Caribisch deel van het Koninkrijk uitgenodigd voor de Special Olympics Nationale Spelen 2026 in Haarlem. Voor de Special Olympics Kingdom Games is de fakkel overgedragen aan Sint Maarten, dat in 2027 gastheer zal zijn. Zo is er ieder jaar een sportief en verbindend evenement waar zij naartoe kunnen werken.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
J.Z.C.M. Tielen